

MKR-sak 40/02**MKRS MIDTØSTEN-STRATEGI****Saksbehandler:****Generalsekretæren****Dokumenter:**

- Forslag til Midtøsten-strategi for Mellomkirkelig råd for Den norske kirke 2003-2006 (

Saksorientering

Til rådets møte 2.-3. september legges det fram et forslag til Midtøsten-strategi for Den norske kirke for perioden 2003-2006 slik rådet har ønsket.

Det sittende rådet har vært med på å bære ansvaret for Den norske kirkes holdninger og posisjoner i en av dagens vanskeligste og mest sensitive konflikter – konflikten i Midtøsten. Ansvaret har vært ivaretatt på ulike måter:

- En har deltatt i utarbeidelsen av en norsk økumenisk strategi for nærmere kontakt mellom norske og palestinske kristne - som del av feiringen av 2000-årsjubileet for Kristi fødsel.
- En har tatt imot besøk og gjort ulike delegasjonsbesøk til palestinske og andre lokale kirker i regionen.
- En har bidratt til at det er undertegnet en vennskapsavtale mellom Den norske kirke v/Borg bispedømme og en lokal palestinsk kirke i Israel, Palestina og Jordan.
- En har avgitt uttalelser om akutte menneskerettslige sider ved konflikter.
- En har utfordret norske myndigheter til å legge press på partene for å få i gang forhandlinger om rettfærdig fred.
- En har deltatt i internasjonale økumeniske kampanjer for å få til en slik løsning.
- En har rekruttert norske økumeniske observatører.
- En har tatt et betydelig ansvar i konflikten rundt landspørsmålene på Oljeberget i Jerusalem.
- En har initiert et arbeid med religiøse ledere i regionen som målgruppe.

Flere ting kunne nevnes. Noe av dette er gjort i et nært samarbeid med Utenriksdepartementet, og noe skjer med økonomisk støtte fra departementet. Noe har tidvis vært gjort fortrolig.

For dette har rådet også måttet tåle kritikk. Tidvis har det virket inn på samarbeidet med Israelsmisjonen i SMM.

Det oppleves på denne bakgrunn som riktig at rådet gis anledning til både å se på sin egen deltakelse i gjennomføringen av den såkalte Midtøsten-strategien som ble laget i 1998, og å få anledning til å gjøre den nødvendige revisjon av denne i lys av erfaringene og endrede behov.

Denne prosessen har pågått mesteparten av det siste året, og rådet fikk på sitt møte i mai i år anledning til å drøfte en rapport fra sekretariatet som oppsummerer tiltak og erfaringer fra de fire årene med Midtøsten-strategi. I MKR-sak 25/02 fattet rådet dette vedtaket:

- 1. Mellomkirkelig råd takker for rapporten som beskriver MKRs engasjement og initiativ i Midtøsten, med forankring i Midtøsten-strategien. Rådet vil understreke viktigheten av den formidling av de kristne kirkers og menigheters stemmer inn i norsk offentlighet som KISP og sekretariatet har bidratt til.*
- 2. Mellomkirkelig råd ber om at det arbeides med en revisjon og oppdatering av denne strategien til MKRs møte 2. og 3. september. Som føringer for dette arbeidet vil rådet allerede nå særlig understreke viktigheten av å beholde den brede regionale tilnærming og ser følgende oppgaver som nødvendige for rådets videre engasjement:
- Menighet-menighet samarbeid Norge-Midtøsten
- Religionsdialog i Midtøsten
- Følge opp initiativ fra KV og LVF
- Advocacy/holdningsskapende arbeid.*
- 3. Mellomkirkelig råd ønsker å ta del i arbeidet med å rekruttere norske deltakere til det økumeniske ledsagerprogrammet i regi av Kirkenes Verdensråd - i samarbeid med Kirkens Nødhjelp som norsk koordineringsinstans.*
- 4. Mellomkirkelig råd ber TN initiere et arbeid med arbeidstittel "Bibelbruk og politikk i Midtøsten" for at Den norske kirkes syn kan bli tydeliggjort. I den forbindelse bes sekretariatet i samarbeid med TN om å forberede et miniseminar i anledning rådets møte 2.-3. september.*

Det foreliggende dokument tenkes å erstatte det gjeldende dokument fra 1998. Begrepet "Midtøsten-strategi" for Mellomkirkelig råd" er innarbeidet og valgt videreført.

Etter at det foreliggende dokument ble utsendt, er det tatt nye initiativ på feltet Religionsdialog i de israelske og de palestinske områdene. Rådet vil bli muntlig orientert om dette.

På møtet vil det bli foreslått en ny formulering på dette punktet (s. 2)

Forslag til vedtak:

Mellomkirkelig råd vil bekrefte behovet for at Mellomkirkelig råd har en Midtøsten-strategi i sitt virke. Rådet konstaterer med tilfredshet at engasjementet de siste 4 årene har hatt nytte av å ha en førende Midtøsten-strategi.

MIDTØSTEN-STRATEGI FOR MELLOMKIRKELIG RÅD FOR DEN NORSKE KIRKE 2003-2006

Denne strategien bygger videre på og konkretiserer strategien vedtatt i september 1998.

Den situasjonsbeskrivelsen som ble gitt i 1998 som en innledning til den gjeldende strategien, er for en stor del sammenfallende med dagens situasjon, men det er en betydelig forverret situasjon i Israel og Palestina, samt en sterkere oppmerksomhet i de internasjonale økumeniske organisasjonene om viktigheten av å støtte de palestinske kirkene og formidle deres stemmer.

Vi gjentar de sentrale utfordringene som ble identifisert, samt en kort oppdatering:

- De kristne flytter. Krigføringen har forsterket denne prosessen.
- Samarbeidet mellom kirkene er svakt. Her er det framgang, særlig i Jerusalem.
- Forholdet mellom etablerte og evangelikale kirker. Myndighetene, særlig Israel, slår ned på evangelisering i større grad enn tidligere, den samme tendensen finnes i Tyrkia.
- Lite kontakt mellom messianske og palestinske kristne – og deres norske støttespillere. Relasjonene til Den Norske Israelmisjon er gode, men for øvrig er det lite utveksling.
- Norsk offentlig og kirkelig økonomisk støtte har i liten grad styrket kirkenes arbeid. Den framtidige støtten til palestinsk gjenoppbygging må gå til de samfunnsinstitusjoner som fungerer, og kirkene er blant disse. Kirkens Nødhjelp styrker engasjementet i Midtøsten.
- Turistvirksomheten. Her er det krise for alle. Det kan være en anledning til å oppfordre til at norske kristne blir kjent med kirkelivet i hele regionen.
- Menneskerettighetsovergrep og stengingen av Jerusalem for palestinerne. Forverret situasjon i Israel og Palestina. Fortsatt vanskelig å drive myndighetskritisk arbeid i regionen.
- Arbeid med religionsdialog. Det norske engasjementet og Alexandramøtet er viktige for å forankre dialogen på toppplan, men fortsatt gjenstår mye for å endre folks holdninger.
- Svak norsk kirkelig tilstedeværelse. Det er grunn til å tro at EAPPI bidrar til å styrke denne tilstedeværelsen, også på bakgrunn av at vi særlig ønsker å rekruttere prester.
- De kristne har flere internasjonale kontakter og nettverk enn sine muslimske naboer. Situasjonen medfører at både den vestlige og den muslimske verden har styrket relasjonene til religionssamfunnene.

En rapport som oppsummerer erfaringene fra de fire årene Midtøsten-strategien har vært virksom, kan skaffes fra sekretariatet. Rapporten bygger på den samme oppbyggingen som Strategien, med inndeling i tre regioner:

- Israel, De palestinske områdene og Jordan
- Syria, Libanon og Tyrkia
- Egypt

Hovedvekten på arbeidet har vært i Israel og Palestina. Dette er også knyttet til den betydelige mobiliseringen av norske menigheter som skjedde i samband med Jubileum 2000, hvor menighetene fikk ny kjennskap særlig til de palestinske kristne. Slik situasjonen nå er, synes det opplagt at den samme prioriteringen bør ligge til grunn.

Fire overgripende perspektiver kan identifiseres:

- Vennskapsarbeid
- Religionsdialog
- Følge opp prioriteringer i de økumeniske organisasjonene

- Beslutningspåvirkende og holdningsskapende arbeid.

Det forutsettes at Kirkens Nødhjelp følger opp prosjektarbeidet som drives av kirkene, og som kan styrke kirkene i deres innsats for fred og rettferdighet. Kontakten som Det Norske Bibelselskap har til de nasjonale bibelselskaper vil også være viktig for Mellomkirkelig råd. Våre ressurser er begrensede, og det er nødvendig å arbeide overfor norske myndigheter for å hente ut midler.

Det nye med denne strategien er at den i sterkere grad peker ut områder hvor det er nødvendig å arbeide inn mot kristne i Norge.

Israel, De palestinske områdene og Jordan

Vennskapsarbeid:

Fortsatt styrke Borg Bispedømmes arbeid økonomisk.

Støtte etablering av kontaktnettverk med palestinske og messianske menigheter og enkeltmenigheter i Norge, gjerne i form av "trekantsamarbeid".

Religionsdialog:

Fortsette dialogarbeidet, i samarbeid med World Conference on Religion and Peace.

Ta initiativ til å følge opp spesifikke tiltak som meldes innenfor dette dialogarbeidet.

Følge opp prioriteringer i de økumeniske organisasjonene:

Rekruttere og forberede ledsagere til "Ecumenical Accompaniment Programme for Israel and Palestine".

Følge opp Kirkenes Verdensråds fokus på Israel og Palestina innenfor "Det økumeniske tiåret mot vold: Bygg Freden!" særlig overfor norske menigheter.

Følge opp Augusta Victoria-saken, og bistå i etableringen av Jerusalem Ecumenical Centre på Augusta Victoria-eiendommen.

Beslutningspåvirkende og holdningsskapende arbeid:

Følge opp overfor norske myndigheters forsøk på å begrense religionsfriheten både i Israel og De palestinske selvstyremyndighetene.

Bidra til en samtale mellom norske kirkeledere, "Israelsvenner" og "palestinavenner" for å bedre kunne forstå og utfordre det norske kirkelige engasjement i Israel/Palestina-konflikten.

Syria, Libanon og Tyrkia

Vennskapsarbeid:

Undersøke og avklare hvordan biskop Osbergs Midtøsten-engasjement best kan føres videre av en ny biskop, alternativt identifisere en annen biskop for å ivareta kontakten til de tre landene nord i Midtøsten.

Styrke kontakten med Den syrisk-ortodokse kirke i Sørøst-Tyrkia, i særlig grad gjennom delegasjonsreise og oppfølging av denne.

Religionsdialog:

Styrke kontakten med Middle East Council of Churches (MECC) og søke å følge opp deres prioriteringer på feltet religionsdialog.

Følge opp prioriteringer i de økumeniske organisasjonene:

Holde tett kontakt med MECC og Kirkenes Verdensråd om vårt samarbeid med Den syrisk-ortodokse kirke.

Beslutningspåvirkende og holdningsskapende arbeid:

Følge arbeidet til de libanesiske kirkene om å arbeide for en syrisk tilbaketrekking fra Libanon.

Følge hvordan religionsfrihetsarbeidet følges opp i Tyrkia og i medlemskapsforhandlinger med EU.

Forsøke å få INATE til å inkludere Near East School of Theology i sitt nettverk.

Gjøre brosjyren "Kristne gjestehus i Midtøsten" kjent for flere pilegrimer i Den norske kirke.

Egypt:

Vennsaksarbeid:

Evaluerer samarbeidet med de to bispedømmene Shubra el-Khema og Nagada som ivaretas av Tunsberg Bispedømme, og fortsette den økonomiske støtten til dette arbeidet.

Holde kontakt med Svenska Kyrkans prest i Kairo.

Oppfordre til flere vennsaksrelasjoner fra andre bispedømmer, eventuelt også til andre kirkesamfunn enn den Koptisk-ortodokse kirke.

Religionsdialog:

Styrke kontakten med Middle East Council of Churches (MECC) og søke å følge opp deres prioriteringer på feltet religionsdialog.

Følge opp prioriteringer i de økumeniske organisasjonene:

Oppfordre Kirkens Nødhjelp til å være til stede på rundebord for Egypt.

Beslutningspåvirkende og holdningsskapende arbeid:

Sikre etterrettelig informasjon om situasjonen for de kristne i Midtøsten, og reagere overfor både norske og egyptiske myndigheter.

Gjøre brosjyren "Kristne gjestehus i Midtøsten" kjent for flere pilegrimer i Den norske kirke.

